

Tiltaksmoglegheiter for perfluorerte sambindingar i jord

Miljøringen, 3. juni 2015

Gøril Aasen Slinde, Åse Høisæter, Sarah Hale,
Gijs Breedveld & Paul Cappelen m.fl.

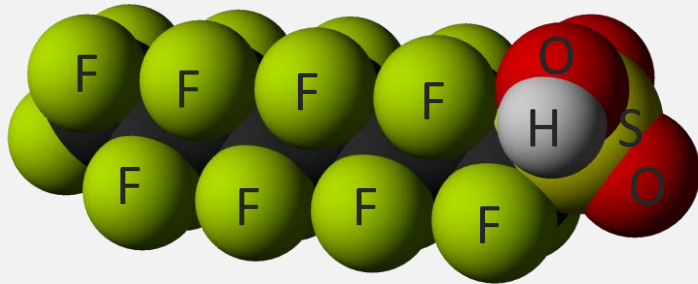
Norges Geoteknisk Institutt (NGI)

Bakgrunn

Vannforskriften:

- God økologisk/kjemisk tilstand i alle resipientar
- EQS for PFOS/PFOA innan kort tid

PFOS:

- Toksisk
- Bioakkumulerande
- Brytast ikkje ned i naturen

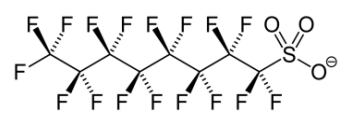

Miljødirektoratet:

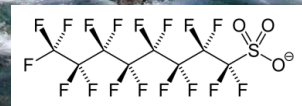
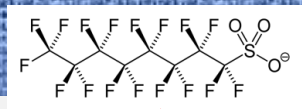
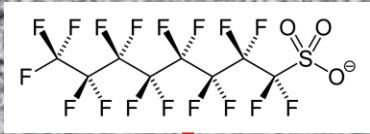
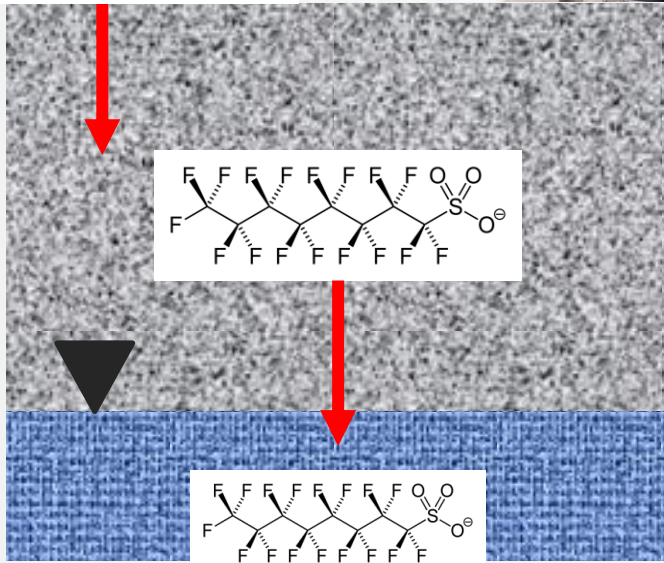
- Manglar gode tiltaksløysingar for jord

Bakgrunn

- Forureining
- Utlekking frå umetta sone
- Spreiing til metta sone og vidare til resipientar

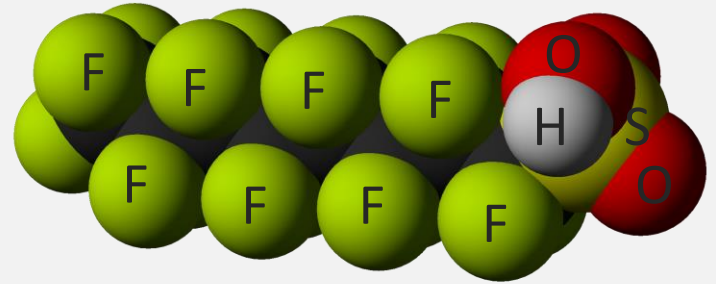

U
M
E
T
T
A

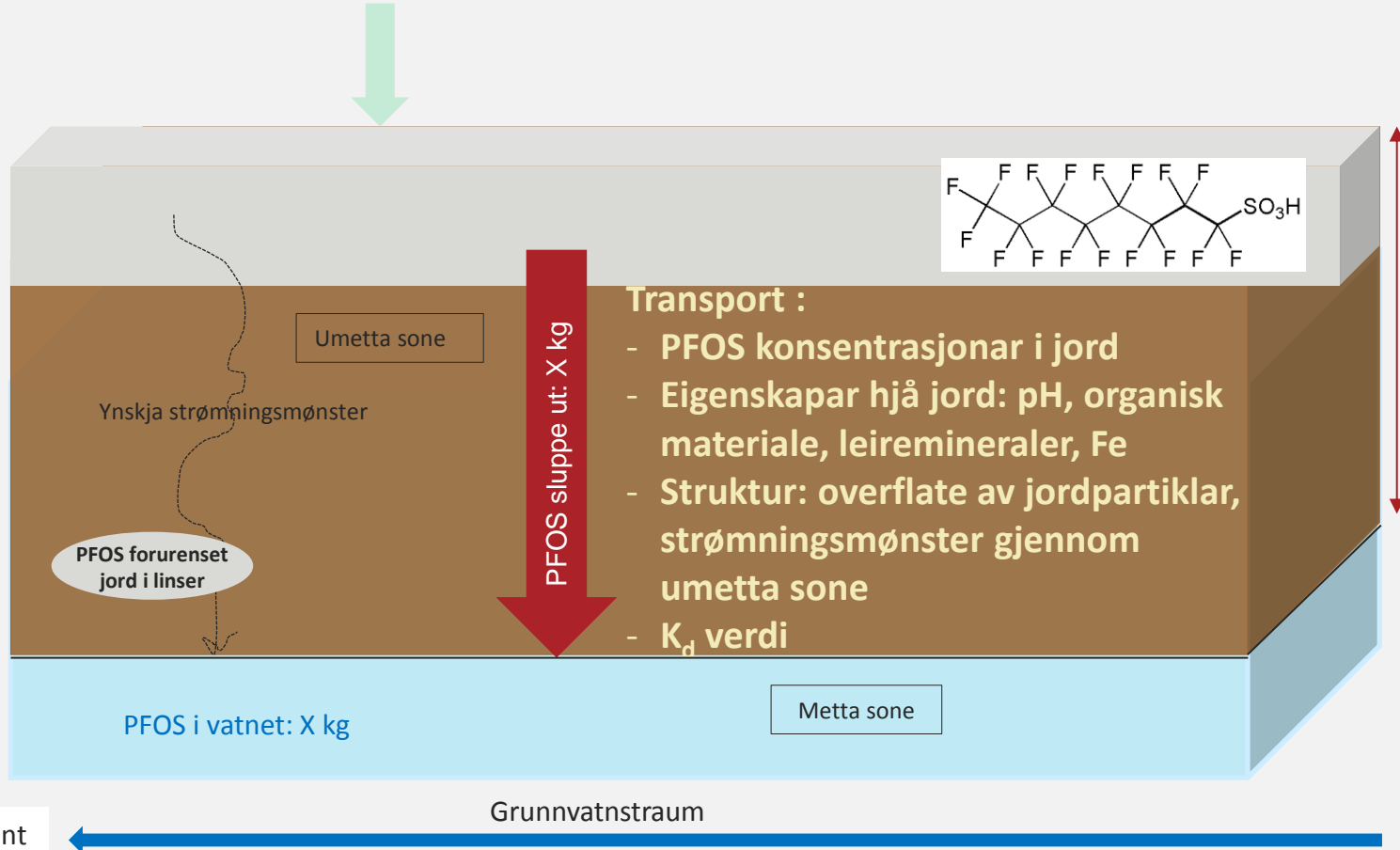
Utfordring!

- ↗ Finna eit tiltak som stoppar utlekking og spreiding!
- ↗ Utfordring pga. PFOS sine eigenskapar:
  - Lite nedbrytbart
  - Toksisk
  - Bioakkumulerande
  - Ukjente adsorpsjonsegenskapar

- ↗ For kva veit ein egentleg om PFOS og stoffet sin oppførsel?

$K_d^* =$
10-3000 L/kg

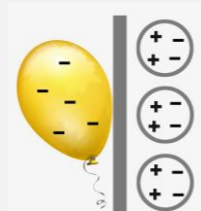
Transport :

- PFOS konsentrasjonar i jord
- Eigenskapar hjå jord: pH, organisk materiale, leiremineraler, Fe
- Struktur: overflate av jordpartiklar, strømningsmønster gjennom umetta sone
- K_d verdi

Kva tiltaksalternativ er mest aktuelt?

➤ Adsorpsjon til eit aktivt materiale

Nokre observasjonar:

- Lite arbeid med PFOS i jord
- Utforska stabilisering av PFOS-massar med tilsetjing av stabiliseringsmaterialer
- Det er eit stykke att til mållinja

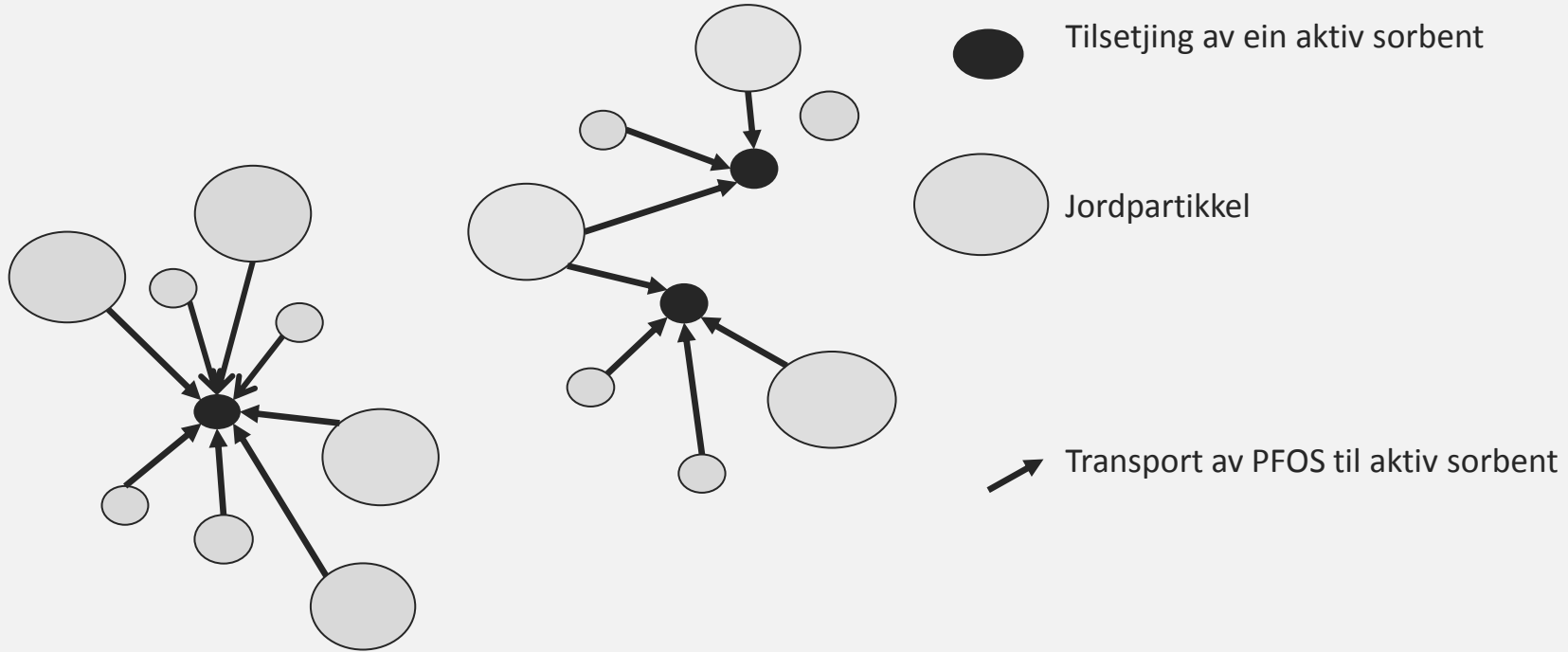
NGI

➤ Kombinasjon av fleire tiltak

1 + 1 = 2

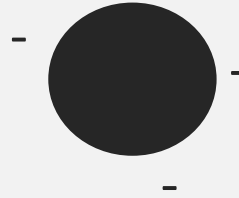
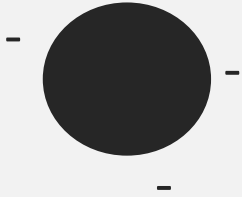
➤ Tildekking

Tilsetjing av ein aktiv sorbent

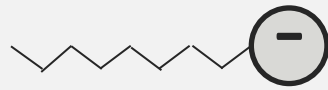

Adsorpsjon til leiremineraler

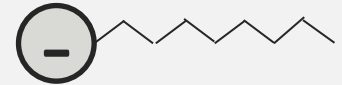
↗ Elektrostastiske krefter

Ca^{2+}

↗ Hydrofobe interaksjonar

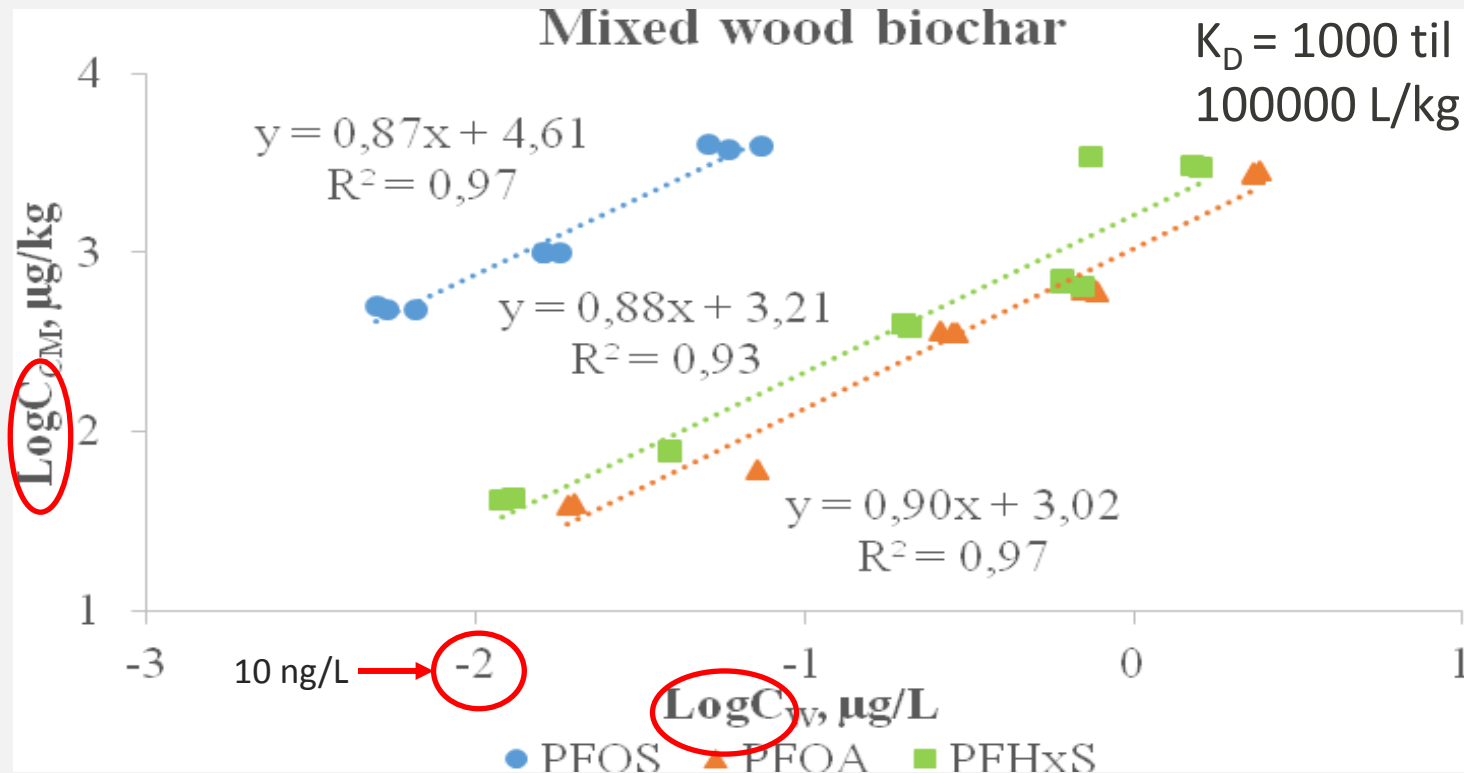

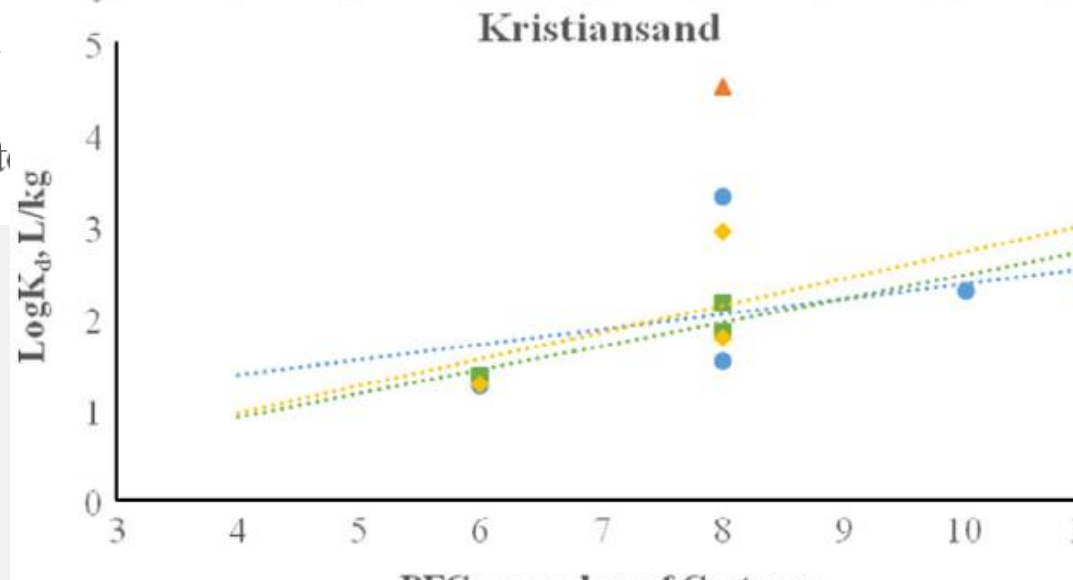
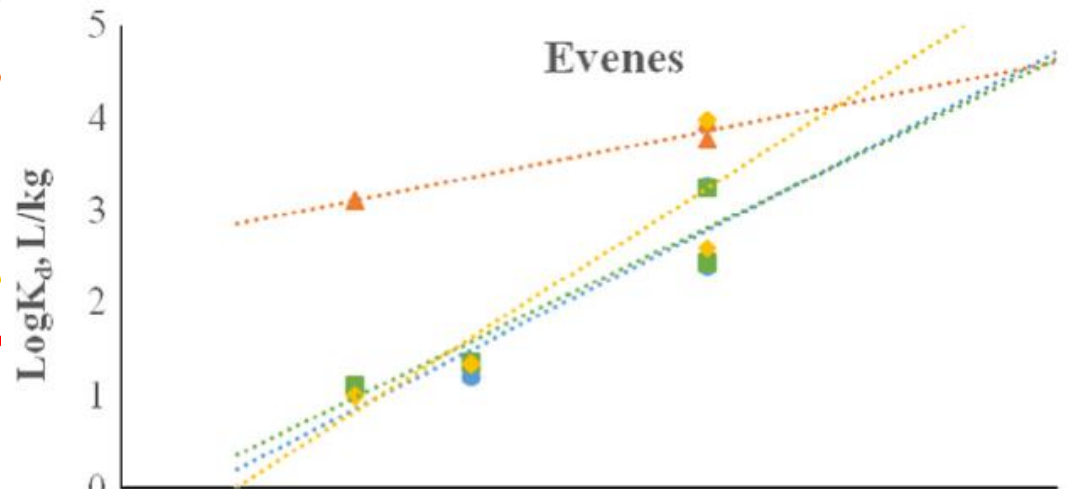
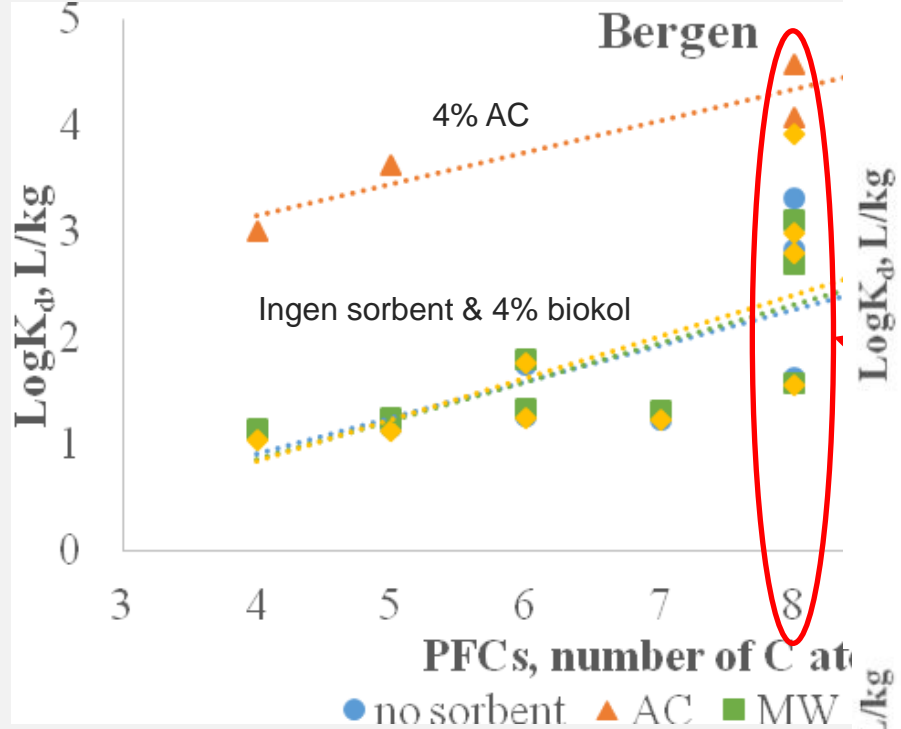

Binding til organiske molekyl i jord: Kva betyr omgrepa?

- **Biokol** er brent (uten oksygen) biomasse som kan tilsetjast for å binda organisk forureining, men som også er klimavennleg
- Biokol kan bli **aktivert** for å oppnå ekstra sterk binding
- **Aktivert karbon (AC)** kan lagast frå biomasse/biokol eller antrasittkol

Sorpsjon av perfluorerte sambindingar til biokol

Forureina flyplassjord

Kupryianchyk Hale Breedveld Cornelissen, Treatment of sites contaminated with perfluorinated compounds using biochar amendment. Chemosphere, 2015

Vegen vidare

- Endå tidleg i prosessen!
- Mål 1: Læra meir om transport av PFOS i umetta sone
- Mål 2: Finna det beste adsorpsjonsmateriale for PFOS, stabilisera PFOS i umetta sone
- Mål 3: Finna det beste tiltaket (evt. kombinasjon av tiltak) for å stoppa spreiring av PFOS frå BØF til resipientar

Vatn som pumpast gjennom kolonna

Uforstyrra jord med ynskja strømningsmønster

Linser av PFOS

Takk for merksemda!
Spørsmål?

@infoNGI

NORGES GEOTEKNISKE INSTITUTT
NGI.NO

